

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 51

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, MARCH 1, 1940

LETO XLIII. — VOL. XLIII.

Viipuri pred padcem

Finci so se na zapadni polovici Mannerheim linije zopet pomaknili nazaj. Ruske čete so samo še štiri milje od mesta Viipuri.

RUSKA LETALA SO METALA BOMBE SKORO PO VSEJ FINSKI

Helsinki, 29. febr. — Okupacija finskega mesta Viipuri od ruske armade je samo še vprašanja časa. Finsko vrhovno poveljstvo je danes zvečer izdalo uradno poročilo, da se je finska armada umaknila v nove postojanke na desnem krilu Mannerheim linije.

Ruske čete so že tako blizu mesta Viipuri, da lahko s prostimi očmi vidijo pogorišča razbitih hiš, iz katerih se še vedno vali dim. Toda še vedno se morajo prebiti skozi nekaj milj ozemlja, predno bodo zasedli to drugo največje finsko mesto, ki je danes v razvalinah in kjer ni nobenega civilista več. Kljub vsemu temu se pa opaža na finskem narodu, da še vedno drži glavo pokonci in še vedno upa na končno zmago.

Danes so skoro ves dan krožili ruski bojni zrakoplovi nad finskimi mesti in vasi, v skupinah po 50, 60 in 80 letal, ter metali bombe. Poroča se, da je bilo skoro vsako finsko mesto bombardirano. Mesto Riihimäki, 40 milj severno od Helsinkee, je bilo bombardirano petkrat. V Savonlinnu, 80 milj severno od Helsinkee, je bilo ubitih najmanj deset oseb od ruskih bomb. Od vseh strani se poroča o številnih smrtnih žrtvah med civilnim prebivalstvom, med katere so deževali Fusi bombe, zažigali in razbijali hiše ter vrtili strah in grozo med ženskami in otroci.

Moskva, 29. febr. — Rusko armadno poveljstvo poroča, da so ruske čete štiri milje od mesta Viipuri, kjer se pripravljajo na končni izpad proti temu mestu. Rusi so potisnili Fince nazaj na vsa krajina ob Finskem zalivu.

Mestna zbornica bi rada pazila na mestni denar

Mestna zbornica se bavi z idejo (ki je jako priporočljiva), da se ustanovi urad, ki bi pazil, kako se troši mestni denar in kako se sploh vodi uprava mesta. Uradnike bi nastavila mestna zbornica in bi bili odgovorni samo njej. Načelnik tega urada bi imel polno pravico preiskovati vse mestne oddelke vlade in o tem poročati zbornici. Če bo mestna zbornica to sprejela, bo predložila pri primarnih volitvah volivcem na glasovanje kot dodatek k mestnemu čarterju.

Avtno licenco
Avtno licenco za leto 1940 bodo od danes naprej v prodaji. V Cuyahoga okraju bo 30 prostov, kjer jih boste lahko kupili. Po 10. marcu že lahko denete nove licence na avto, toda 1. aprila jih mora imeti vsak avto. Letos se licence izdelane z belimi številskimi na črnem polju.

CARD PARTY "KANARČKOV"

V soboto 2. marca priredi mladinski pevski zbor "Kanarčki" card party v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave. To je prva prireditev te vrste, katero priredijo "Kanarčki." Minilo je tudi že več let, kar se je vršil kak card party v tej dvorani, za-

Neopravičen napad na francosko vlado glede španskih beguncev

Paris. — V Mexico City, Mehika, je komunistični odbor za španske izseljence ostro kritiziral francosko vlado, da izrablja španske begunce in da zaplenja denar, ki se ga pošlje iz Amerike za te begunce. Francoska vlada je v odgovor podala natančen pregled in sicer: Nad 500,000 španskih beguncev je prihitelo čez mejo iz Španije in vsakemu je dala Francija streho, čeprav je bilo to v zvezi z velikim težkocami. Ko je Francija mobilizirala svoje čete, je zapustilo kakih 250,000 špancev Francijo. Sedaj jih je tam še kakih 150,000. 45,000 španskih žensk in otrok je popolnoma odvisnih za preživljanje od francoske vlade. 54,000 beguncev se je prostovoljno javilo za vladna dela in njih družine dobivajo enako odškodnino za to, kot domačini.

Kakih 50,000 špancev je dobilo dovoljenje za delo in so šli delat v industrijo za enako plačo kot domačini. Francija je izdala najmanj 1,000,000 frankov za španske begunce, medtem ko Rusija ni pustila niti enega španskega begunca v svojo državo, celo niti španskih komunističnih voditeljev. Kar se tiče denarnih prispevkov, ki so poslani za te begunce, gre strogo samo v ta namen in nikamor drugam.

Welles pride danes v Berlin

Zurich, Švica, 29. febr. — Danes se je odpeljal ameriški državni podtajnik Welles proti Berlinu, kamor bo došel jutri zjutraj. Nemško časopisje popolnoma molči o njegovem prihodu. Edino, o čemer je nemško časopisje pisalo, je zanikalo angeško trditve, da bo Hitler predložil Wellesu mirovne pogoje. Vendar se po vseh evropskih mestih govori, da je prišel Welles v Evropo samo radi posredovanja za mir. Welles namerava ostati v Berlinu do ponedeljka. Enkrat ali mogoče dvakrat bo sprejet pri Hitlerju.

Podpisovanje delnic

Tajništvo Slovenskega društvenega doma iz Euclida sporoča rojakom, da bodo zastopniki obiskali vse one, ki niso še podpisali delnic za Dom. Zdjaj je še čas, da postanete delničar. Tajništvo tudi prosi rojake, da gre do zastopnikom prijazno na roko.

Važna seja

V nedeljo 3. marca ob dveh popoldne se vrši izvanredna važna seja društva Najsv. Imena fare sv. Kristine v šolski dvorani. Člane se nujno opozarja, da se udeležijo.

Nemčija ne mara Rusije v Skandinaviji

Washington, D. C. — Iz zanesljivih virov se poroča, da bo Nemčija prodala vse orožje, ki ga je zaplenila Poljakom in ki je bilo švedskega izdelka, nazaj švedski. Poljska je namreč kupovala vse orožje v švedski iz Bofors tovarnen. Poleg tega je pa Poljska sama vplivala protizračne topove, toda pod švedskim panteonom. Nemčija in švedska sta se zdaj sporazumeli, da bo Nemčija vse to orožje poslala na švedsko. Vzpričo sedanje situacije, je pa to jako delikatna zadeva, zato

NOVI GROBOVI

Katarina Tekavčič
Po dolgotrajni bolezni je preminula Katarina Tekavčič, roj. Tekavčič, stara 68 let, doma iz fare Hinje, odkoder je prišla v Ameriko pred 38 leti. Bila je članica društva sv. Nikola št. 22 HBZ in društva Sv. Res. Telesa. Poleg žalujočega soproga Ignacija zapušta hčere: Angelo, por. Hausler, Magdalena por. Chicconi, in Ano Robe, sinove: Ignacija, Franka, Josepha brata Martina, sestro Heleno v starem kraju in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti, 3549 E. 81st St. v ponedeljek zjutraj ob pol devetih pod vodstvom Louisa L. Ferfolia. Naj ji bo lahka ameriška gruda, preostalih pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Edward J. Peterlin

Danes zjutraj je preminul v Marine bolnišnici mladi Edward J. Peterlin, star 20 let, stanujoč na 6702 St. Clair Ave. Pogreb se bo vršil iz pogrebnega zavoda Jos. Zele in Sinovi, 6502 St. Clair Ave. Več poročamo prihodnjič.

Mrs. Helena Braidech

Včeraj ob štirih popoldne je preminul po večletni mučni bolezni Mrs. Helena Braidech, rojena Mance, soproga poznane hrvatskega pionirja Math Braidecha, stanujoča na 1191 Norwood Rd. Rajna je bila stara 54 let, doma iz sela Kuti, fara Brod-Moravice, kotar Delnice. V Ameriko je dospela leta 1904. Še istega leta se je poročila z Math Braidechom, ki je prav od tam doma. Ranjka je bila druga mati Math Braidechu, ki je kemični inženir ter druga mati Mrs. Ane Jurkovič. Bila je pa rodna mati Franku N. Braidechu, ki je zobozdravnik, ter hčeri Veroniki. Tukaj zapušta tudi sestro Mrs. Veroniko Gopak. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob devetih iz pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinovi v cerkev sv. Pavla na 40. cesti in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, prizadeti družini pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Louis Mankuch

V torek večer je preminul v Glenville bolnišnici mladi rojak Louis Mankuch, star 31 let. Stanoval je na 481 E. 152nd St. Rojen je bil v Utici, N. Y. Zapušta starše v Clarksburgu, W. Va., odkoder je danes došel oče, da preskrbi za pogreb, ki se vrši iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152nd St. Pokojni je bil član Brotherhood of Railway Clerks, Lake Erie Lodge No. 510. Naj počiva v miru.

Michael A. Strumble

Sinoči je preminul na svojem

Ruski ujetniki so na Finskem prav zadovoljni

Helsinki. — Ameriški časnikarski poročevalec William White opisuje razgovor z nekim ruskim ujetnikom, ki se je sprva kazal zelo boječega, pa se je počasi omajal in zaupno pripovedoval, kar so ga vprašali. Povedal je kako so jim ruski častniki pripovedovali, da Finci vse ujetnike takoj pomore. Pripovedoval je o življenju doma, kjer živi 240 družin na skupni kolektivni farmi.

Ko so ga vprašali, če sme imeti doma kaj svoje živine, je rekel, da je imel nekaj kokoši in enega prašiča, pa je bilo lani tako slabo, da je moral vse prodati. Poprej je bilo boljše, ko ni bilo kolektivnega sistema in je imel kokoši, kravo in šest prašičev, ki so bili njegova last in ne državnega. Zdjaj je pa to vse last države. Poprej je bilo veliko boljše, je rekel, ker je vsaj vedel za koga dela.

Povedal je tudi, da se mu v ujetništvu dobro godi, da je dobra hrana in da lepo ravnajo z njim. Ko mu je dal Mr. White cigareto in je rekel, da je to iz Amerike, je ujetnik zmajal z glavno in rekel, da ni še nikdar slišal, da je kaka taka dežela na svetu, ki bi se ji reklo Amerika.

Komunistična propaganda v Kanadi

Ottawa, 28. febr. — Kanadske oblasti so zaprle enega vojaka, enega vladnega uslužbenca in nekega časnikarja, ki so obtoženi, da so razširjale komunistično propagando, pozivljajoč Kanadčane, da se umaknejo iz vojne. Policija pravi, da so dobivali navodila direktno iz Moskve. Pri obtožbah je policija dobila 5,000 izvodov letakov z napisom: "Umaknite Kanado iz vojne! Napravite konec moritvi! Volite za komuniste! Volite za mir!"

domu Michael A. Strumble ml., star 32 let. Stanoval je na 14406 Sylvia Ave. Rojen je bil v Clevelandu in zapušta žalujočo soprogo Julijo, roj. Goloja, starše Michaela in Josephine, roj. Jamnik, tri brate: Joseph, William, Albert in tri sestre: Josephine por. Gray, Ann in Helen. Bil je član Brotherhood of Railway Clerks, Lake Erie Lodge No. 510. Pogreb se bo vršil iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152nd St. Čas pogreba bo naznanjen pozneje.

Marija Suštaršič

Danes o polnoči je umrla v St. Lukes bolnišnici Marija Suštaršič, roj. Poglajen, stanujoča na 7718 Issler Court. Podrobnosti prinesemo jutri.

Nemčija namerava zapreti belgijsko, nizozemsko mejo

Obrambeno linijo "Siegfried" nameravajo Nemci potegniti prav do Severnega morja. Vsa okna v vlakih so zastrta, da potniki ne morejo videti priprav ob meji.

DO 15. MARCA SE MORAJO VRNITI VSI NEMCI IZ NIZOZEMSKE

Nemci pričakujejo, da bo Hitler udaril okrog 15. marca

Berlin. — Med nemškim narodom se splošno pričakuje, da bo armada udarila na zapadni fronti okrog 15. marca, če bo sploh udarila. Tudi v vojaških krogih so mnenja, da bo Hitler ukazal splošno ofenzivo na zapadni fronti enkrat v marcu in če tedaj ne, pa sploh ne bo prišlo do ofenzive, ampak se bo samo čakalo, kot je to strategija Anglije in Francije.

Mnogo Nemcev je mnenja, da je Hitler zamudil lepo priliko, ker ni udaril na zapadni fronti še jeseni, ko zavezniki niso bili pripravljeni. Da pa Hitler ni takrat udaril, je bil vzrok ta, ker je upal, da bodo zavezniki sklenili mir, ugoden za Nemce. Vprašanje ofenzive mora biti rešeno v prihodnjih tridesetih dneh, pa naj pade tako ali tako.

Sedaj je na dopustu nenavadno veliko število vojakov, ki se pa morajo javiti nazaj pri armadi, 15. marca. Vojaki so na dopustu po ukazu načelnika tajne policije, Himmlerja, ki zahteva, da se zaplodi kolikor mogoče največ otrok, v zakonu ali pa izven zakona.

Pri vsem tem pa Nemci upajo na končno zmago in se delajo že priprave, da se zmago sijajno proslavi.

Kaj misli U. S. kongres o Stalinu in Hitlerju

Washington, D. C. — Ko se je vršila v senatni zbornici debata glede posojila oziroma kredita Finski, je izrekel poslanec Dingell, demokrat iz Michigana, besede o Hitlerju in Stalinu, kakršnih še ni bilo slišati v ameriški zbornici. Med drugim je rekel Dingell:

"Mi hočemo, da bi Finci kupovali s tem denarjem mazila za obraz, svilene srajčke, pa puder, ko vsi dobro vemo, da potrebujejo šrapnelov, žično oviro in vse peklenške pripomočke, ker se bore, da ustavijo Antikrista in vso peklenško armado, vodenó od Belcebuba.

"Naj vstane tukaj v zbornici vsak mož in naj javno glasuje po svojem prepričanju. Ali smo pogumno za Finsko, svobodo in krščanstvo, ali smo pa za diktaturo Stalina, preganjanje in umore. Jaz bi dal svoj zadnji dolar, da bi te sovražnike svobode poglodal v peklo za vse večne čase. Potem bi pa visoko dvignil ameriško zastavo kot simbol upanja vsem svobodnim in demokratičnim narodom sveta in kot svarilo mednarodnim banditom in roparjem, — ali pa bi jo snel, da ne bi kdo ugovarjal, da vohra v svobodnem ozračju ter bi zamejnjal njene živo-rdeče proge za rumene, ter jo umaknil za vedno.

Oldenzaal, 29. febr. — Nemški vladni uradniki so danes posvarili vse one nemške državljane, ki živijo na Nizozemskem, da se vrnejo domov v Nemčijo do 15. marca. Poroča se tudi iz zanesljivih virov, da namerava Nemčija podaljšati Siegfried linijo ob belgijski in nizozemski meji prav do Severnega morja. Radi tega je izdala Nemčija stroge odredbe na teh mejah za osebe, ki prehajajo preko meje po dnevnih opravkih. Odredbe so izdane radi tega, da ne bo mogel nihče vohuniti na novih obrambenih delih.

Nemške oblasti so ukinitile prehodna dovoljenja čez mejo v Nizozemsko, kakor tudi iz Nizozemske v Nemčijo. Včeraj je hotelo iti nekaj nemških žen, ki so omožene z Nizozemci v obmejnih krajih, na obisk v Nemčijo, pa jim tega nemške oblasti niso dovolile. Tudi nizozemski delavci iz obmejnih krajev, ki hodijo na delo v bližnje nemške tovarne, smejo preko meje samo na treh krajih, kjer se jih strogo nadzoruje.

Kdor se pelje z vlakom iz Nizozemske v Nemčijo, ne sme spotoma izstopiti. Vsa okna v vlakih so gosto zastrta, da ne more nihče videti iz vlaka obrambenih del na meji. Nemčija je tudi ojačila vojaško stražo na meji. Vsak čas pričakujejo, da bo Nemčija popolnoma zaprla mejo v Belgijo in Nizozemsko.

Vse te odredbe so zbudile veliko pozornost v evropskih mestih. Pojavile so se govornice, da bo Nemčija napravila spomladi tukaj glavni izpad proti Franciji, prav kot leta 1914.

KDOR IŠČE, TA NAJDE

Philadelphia. — Nečak Mrs. Mary Eftimoff je vrgel v smeti škaflijo, v kateri je bilo spravljeno za \$1,000 bankovcev. Mestni delavci so smeti odpeljali na mestno smetišče. Tisti dan je bilo odpeljanih 250 voz smeti in v teh je bil zavojček z denarjem. Mrs. Eftimoff je šla na policijo in jokala. Policija je poslala detektive na smetišče. Osem dni so iskali in končno res našli denar.

Prestala operacija

Srečno je prestala operacijo Mrs. Mary Mehle iz 165. ceste. Nahaja se v Charity bolnišnici, soba št. 226, kjer jo prijateljece lahko obiščejo.

Zadušnica

V soboto ob 7.15 se bo brala v cerkvi Marije Vnebovzete zadušnica za pok. John Rossa v spomin 1. obletnice njegove smrti. Prijatelji so prijazno vabljeni.

V bolnišnici

V City bolnišnico se je podal John Pekol, stanujoč na 5415 Spencer Ave. Prijatelji so prošeni, da ga obiščejo.

Novo podjetje

Frank Stopar in, sin sta prevzela gazolinsko postajo na 185. cesti, vogal Shawnee Ave. ter se priporočata rojakom za obisk.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 51 Fri., March 1, 1940

Roosevelt ne išče 3. termina

Predno se je Roosevelt podal na križarenje z bojno ladjo Tuscaloosa, je zaupal par svojim intimnim prijateljem, da za enkrat ni nobene stvari, ki bi ga silila, da bi iskal tretji termin. Vendar, je takoj za tem pripomnil, za sedaj ne sme še zapreti pred seboj vseh vrat, dokler ne ve, kako se bo zadržal položaj v Evropi.

Ko se bo vrnil iz svojih počitnic, bo Roosevelt stal neoproti silnemu pritisku, da naj se vendar izjavi glede tretjega termina, če noče, da se bo demokratska stranka popolnoma razbila.

Kot se pripoveduje, se je Roosevelt že večkrat posvetoval s svojimi prijatelji, če bi ne kazalo, da ameriškemu narodu pove, da je iskren v tem, da si ne želi tretjega termina, toda da bi pri tem ne izgubil svojega vpliva, ki ga bo morda potreboval pri sklepanju premirja v Evropi.

Splošno je mnenje, da naj Roosevelt takoj odpokliče svojega odposlanca Wellesa iz Evrope, če bo naznanil, da ne bo ponovno kandidat za predsednika. Kajti Evropa se ne bo ozirala na besedo človeka, ki bo morda v predsedniškem uradu samo še to leto. Če bo pa Evropa mislila, da bo Roosevelt na krmilu še prihodnja štiri leta, bodo z drugimi očmi gledali nanj.

S tem, če se Roosevelt zdaj izjavi, da ne bo več kandidat, bo takoj izgubil kontrolo nad stranko in nad kongresom, obenem pa svoj vpliv v Evropi. Roosevelt namreč trdno misli, da bo lahko povabil svoj vpliv kot predsednik Zed. držav, da bo dopeljal Evropo k miru, in da bo njegova beseda pri sklepanju trajnega miru veliko zalegala.

Kolikor se ugiblje, bo Roosevelt molčal o svoji nameri, dokler ne bo videl, kaj bo prinesla pomlad Evropi in kaj poletje. Počakal bo toliko časa, dokler ne bo gotovo, da bo zaginjal nominacijo za predsednika državnemu tajniku Hullu in počakal bo, da bo videl, kakšno platformo bodo sprejeli republikanci na svoji konvenciji 24. junija.

Rooseveltovi ožji prijatelji so prepričani, da se Roosevelt boji, da bo postal položaj v Evropi nevaren tudi za to deželo in smatra, da bi v takem slučaju absolutno ne smel pustiti predsedništva.

Kar se tiče nominacije državnega tajnika Hull, ki je minister zunanjih zadev po evropskem sistemu, je Roosevelt prepričan, da bi se z Hullom politika Zed. držav, kar se tiče tujemstva, v ničemer ne spremenila in vpliv Zed. držav v tujemstvu bi ostal isti, kot je danes.

Pojavila se je v glavnem mestu tudi govorica, da bo šel Roosevelt iz urada kot predsednik in če vojna vihra v Evropi še ne bo prenehala, da bo šel v Evropo kot mirovni diplomat, ki bo zbližal razne narode k premirju.

Na drugi strani pa Roosevelt tudi dobro vidi, da vse znamenja kažejo, da bo letos izvoljen republikanski predsednik. Poleg Roosevelta ima državni tajnik Hull edini priliko biti izvoljen. In kot vrhovni vodja demokratske stranke bi rad isto obdržal na vladi. Sicer ne more nihče vedeti, kakšna bo reakcija med ameriškimi narodom proti tretjemu terminu, vendar se danes lahko brez dvoma trdi, da bi bil Roosevelt izvoljen, če kandidira.

Zato pa Roosevelt čaka, da bo videl platformo republikancev in pa koga bodo imeli za predsedniškega kandidata, predno bo dal vajeti iz rok.

Če bo mogel ostati pri svojem molku do tega časa, je vprašanje. Napravilo se bo nanj pritisk, da se izjavi, ali pa prevzame vso odgovornost nase, če bo radi njegovega molka demokratska stranka trpela. Je namreč več demokratskih kandidatov, ki bi šli radi v kampanjo, pa so jim roke vezane, dokler se Roosevelt ne izjavi glede tretjega termina. Če bo Roosevelt čakal predolgo, mislijo nekateri demokratski voditelji, ne bo dosti časa za kampanjo in tako ne bodo demokratje imeli prilike izvoliti svojega predsednika.

Teh skrbi demokratskih voditeljev pa človek ne more razumeti, ker pri letošnjih volitvah bodo volivci glasovali samo v dveh smereh: ali bodo za novi deal in bodo v tem slučaju volili za Roosevelta ali kakega drugega, ki bo stopal natančno po njegovih stopinjah, ali bodo pa volili proti novemu dealu in bodo v tem slučaju volili za republikanca. Srednje poti ne bo in nobenega kompromisa ne bo! Ali bo ostal novi deal, ali pa se bo pometlo z njim.

V tem slučaju ni treba demokratom delati nobene kampanje, ker vsak ve, kaj je storil Roosevelt ali kaj je skušal storiti. Kampanjo morajo delati samo republikanci, ki morajo dokazati ameriškemu narodu, da novi deal ni za deželo koristen.

Po našem mnenju torej lahko Roosevelt molči prav do demokratske konvencije, pa ne bo nobene škode, če ni morda še boljše tako.

Kaj pravite!

Milan Medvešek, ki je nedavno svečano izjavil, da "klerikalci" v Clevelandu niso ničesar storili za zgradbo narodnega doma in smo ga zato prijeli nekoliko za njegovo slabo orientacijo, je blagohotno izvolil, "da ne bo trafil časa čes, da za enkrat ni še potreba statistike, koliko je našega denarja v SND." Škoda! Bili smo

BESEDA IZ NARODA

Molččnost je tudi modrost

V ponedeljek 26. februarja 1940 smo spremili k zadnjemu počitku dobroznanežnega moža, očeta in prijatelja mnogih, gospoda Jožeta Oražem. Javnost nima mnogo pojma o gospodu Oražmu, ker bil je mož molččeve vrste, toda njegova molččnost ni bila znak nezanimanja ali pa nevednosti. On je bil moder človek, ki ni nikdar ranil svojega bližnjega z besedo in ne drugače. On je imel za vsakogar lepo besedo in pohvalo. In ravno ta kremiti značaj človeka je njega napravilo pomiznega in človekoljubnega. Tak mož je vreden, da se ga vsaj po smrti predstavi javnosti in mu s tem damo vsaj pičico zasluženega priznanja.

Ko nam misli pohajajo na razne čase, ko smo bili v njegovi družbi, ne moremo iti kar mimo njih brez da bi se na tem mestu omenilo, kolike vrednosti so med nami tudi taki ljudje, ki malo govorijo in mnogo mislijo ter biti nazorov kot je bil pokojni gospod Jože Oražem. To je najlepša čednost katero si želi marsikateri izmed nas posedovati od svojih sorodnikov.

Slišali smo večkrat o vrlih družine Oražem in če pogledamo bolj globoko in resnico kaj je k temu pomagalo v mnogih ozirih, bomo našli, da je bil ravno oče Oražem tista notranja moč v družini, ki ni nikdar porušil dobrih namenov v svoji družini ali jim rekel, da ni treba, temveč jim rajši vselej rekel: "Le pojdite, nekdo mora pomagati, jaz bom pa že pazil, da bo doma vse v redu." To je podpora, katera pride le iz srca človeka, ki je dober katoličan in ki ljubi svojo družino in svoj narod. Mož, ki je dobro razumel, da uspeh je le tedaj, še je pri delu tudi dobra volja in lep družinski sporazum. On je poznal dragoceno prijateljstva med ljudmi in zato bo spomin na njega trajno blag med nami. Bog bodi dobremu možu usmiljen in ga poplačaj v večnem življenju. Njegova poštečnost in ponižnost je pa zlata vredna dedščina. Naj počiva v miru božjem.

Albina Novak.

Slike tudi Gorenjcem

"Rajtam, rajtam da bomo tudi Gorenjci slike z naše lepe Gorenjske, ker so dobili Notranjci in Dolenjci vsak svoje." Tako so mi rekli nekateri Gorenjci na zadnji slikovni predstavi 21. februarja. Kakopak sem jim rekel in danes že sporočam, da je dvorana še naročena pri Gorenjcu na Bledu.

Predstava se bo vršila 6. marca v gospoda Jože Kunčiča dvorani, kjer boste videli slike najlepših gorenjskih planin.

Mr. Kunčič je rekel, da dvorana ne stane nič. Kazanje slik bo tudi brezplačno. Torej naj imajo ljudje enkrat priliko videti slike iz prijaznosti.

Pionirska gorenjska gostilna je storila že mnogim velike usluge in to velja tudi sedaj. Vsak, ki so mu slike Gorenjske drage naj pride omenjeni dan 6. marca na Bled k Jožetu z Bleda in bo lahko gledal na Triglav ali pa s Triglavu v nižave. Predno pa se bo ta predstava vršila, bom opisal vse slike, ki bodo omenjeni večer prikazane, tako, da bo vsak vedel o vsebini slik. Do tedaj pa pozdravljeni,

Anton Grdina,

lastni slik.

že kar pripravljene z številkami in statistiko.

Tako bi javnost zvedela, na primer, koliko delnic imajo nekateri od "naprednih," ali "rdečih" ki imajo veliko besedo pri SND in koliko jih imajo nekateri "klerikalci," ki nimajo pri tej zgradbi nobene besede. Mr. Medvešek se je slabo izkazal, da se tako hitro umakni od debate. Kadar bo imel malo več časa, ki se mu ga ne bo zdelo "škoda tratiti," pa naj kar začne. Bomo takoj pri roki z številkami in dokazi.

Članstvu dr. št. 219 KSKJ

Prosim cenjeno članstvo društva sv. ristine št. 219 KSKJ, da se gotovo udeležite skupnega sv. obhajila v nedeljo 3. marca ob 7 uri zjutraj. Zbiramo se ob 6:45 v šolski dvorani pod cerkvijo in potem skupno odkorkamo v cerkev k sv. maši, ki se bo brala za vse žive in mrtve člane našega ruštva.

Dragi mi člani in članice, zavedajte se prisrčno, ki ste jo storili ob pristupu v društvo. Pokažite v nedeljo, da ste mož — beseda in storite svojo velikonočno dolžnost ob času, ki ga ima društvo na razpolago, to je 3. marca pri prvi maši. Spovedne listke imam še na rokah in kateri ga še nima, ga bo lahko dobil v nedeljo zjutraj.

Ponovno vam prosim člani in članice, ne pozabite tega in udeležite se skupnega sv. obhajila v nedeljo 3. marca pri prvi maši. S sestrskim pozdravom, Terezija Zdešar, tajnica.

V mislih pri vas

Srečni smo se počutili v sredo večer 21. februarja, ko smo bili v duhu doma, med vami. Mr. Anton Grdina je kazal premikajoče slike naše lepe Slovenije v Grdinovi-Modic dvorani, kjer je bilo vse polno ljudi. Vestno so sledili slikam, bile so fine in pomenljive.

Res je lepa slovenska zemlja, uteho dobi duša, ko zopet vidi svoj rojstni kraj, rojstno hišo ter one lepe planine, po katerih je nekaj brezskrbno prepeval.

Lepa je naša Notranjska, kjer sedit v prijaznih Bevkah zopet videla rojstno hišico in lepe stezice krog nje, po katerih sem nekaj veselo skakala. O sladki spomini, kako sem srečna z njimi! Vse je bilo kakor sanje, šli smo iz kraja v kraj ter smo kmalu prišli na lepe Dolenjke, v slavno štico, kjer smo v duhu prisostvovali 800 letnici štiškega samostana. Slavnostna procesija je nekaj krasnega. Lepe slovenske narodne noše so nas pozdravljale tako, da smo se res počutili kakor da smo med vami, tam doma.

Pazila sem, če bom katerega poznala, pa sem kmalu opazila ljubljanskega škofa dr. Gregorij Rožmana in ljubljanskega župana dr. Adlešiča in njegovo ljubko soprogo Vero. Gotovo je bilo tudi več domačih takrat tam, kajti množica je bila ogromna.

Da, takrat ste se pa res postavili tam v štico, lahko ste ponosni Dolenjci. "Menda ja! Lep večer je bil, v duhu smo bili med vami. Vaše pozdrave smo z veseljem sprejeli in vam tudi v duhu vračali tople, srčne pozdrave. Zopet je oživelo domotožje, goraka ljubezen je ogrevala naša srca, ko smo se vračali na svoj dom.

K boljšemu uspehu so nam pomagali naši dobri slovenski trgovci in gostilničarji, ki so nam darovali razne pijače kakor vino, pop in raznih jedil kakor kruh, sir itd., kakor tudi cigare. Naj vam predstavim te naše dobrotne Jugoslovanskega kulturnega vrta, ki nam vselej odpro roke in srce, kadar potrkamo na njihova vrata in ti so sledeči: Mr. Potokar, Mr. Božeglav, Mr. Eršte, Mrs. Strnad, Mr. Smole, Mr. Kunstelj, Mr. Lužar, Mr. Birk, Mr. Metlika, Novak pekarija in Planecki pekarija.

Verjemite mi, da ni prijetno

vas nadlegovati — imeli smo račun za katerega pa je bil zadnji čas, da ga plačamo, zato sem se obrnila do vas, za mal dar. Povsod sem bila prijazno sprejeta. "Kadar boš kaj "nucala" pa še pridi," tako mi je še posebej naročil Ciril Kunstelj.

Tako vidite ima naš narod dobro sree, zato se tudi mi zavedajmo in podpirajmo te slovenske trgovce.

Vsem onim, ki ste bili navzoči ter onim, ki ste pomagali pri raznih delih (posebej Mr. Anthony Klančarju, ki se je veliko trudil pri tej prireditvi) se vam v imenu Jugoslovanskega kulturnega vrta srčno zahvalim!

Uverjeni bodite, da ste pomagali dobri stvari. Srčno pozdravljam vse Jugoslovane širom sveta posebno pa one doma,

Marjanca Kuharjeva,
Blag. JKV.

Za Vrhnice

Tukaj na zapadni strani so se rojaki z Vrhnice pogovorili, da se hočejo zopet malo pozabavati med prijatelji in sklenili so, da napravijo "domačo zabavo" brez dobička in sicer v soboto 9. marca ob osmih zvečer je začel in konec pa se ne ve. . . .

Ta zabava se bo vršila za zaprtimi vrati v Slovenskem domu na 6818 Denison Ave. Če je kateri izmed Vrhnčanov, ki bi hotel priti naj se zgasi pri podpisanih, ker nam ne bo mogoče vsakega posebej obiskati, ali pa sploh ne vemo zanj. To sem napisal zato, da ne bi kateri mislil, da ga ne maramo. Vsak Vrhnčan dobrodošel med nami.

Kdor pa misli priti, se mora zglasiti najkasneje do 7. marca, ker denarja se ne bo pobiralo potem ali pri vratih tudi ne. Kajti kolikor denarja bo nabranega do takrat za toliko se bo kupilo, pa nič več in nič manj, ker se tega večera na prireju v nobeno posebno korist. Serviral se bo vsak sam, dokler bo kaj piva in golača. Igrala bo pa naša domača vrhniška godba.

Zglasite se pri sledečih rojaki: F. Estanek, 3468 W. 126th St.; K. Estanek, 7510 Elton Ave.; M. Estanek, 7005 Lawn Ave.; A. Nagode, 3748 W. 137th St. ali pa pri podpisane. Torej na svidenje 9. marca v tej okolici Vrhnice, F. Hunter.

V slovo in spomin

Par vrstic želim zapisati v spomin in slovo predragemu prijatelju, Joe Oražmu, ki je zavedno zatisnil svoje trudne oči 19. februarja ob pol desetih zvečer.

Dober večer voščim vam vsem skupaj in to me še najbolj skrbi, kdo tukaj zdaj mrtev leži? In to je Jože po imen', ki jemlje slovo od svoje soproge prav lepo, ker jo mora zapustiti in pred božjega Sodnika iti.

Dober večer voščim vam vsem skupaj in to me še najbolj skrbi, kdo tukaj zdaj mrtev leži? In to je Jože po imen', ki jemlje slovo od svojih hčera prav lepo, ker jih mora zapustiti in s tega sveta se ločiti.

Dober večer voščim vam vsem skupaj in to me še najbolj skrbi, kdo tukaj zdaj mrtev leži? In to je Jože po imen', ki jemlje slovo od svojih znancev in prijateljev prav lepo, ker jih mora zapustiti in v neskončno večnost iti.

Počivaj v miru predragi prijatelj in mi se te bomo spominjali v molitvi. Tvoje telo naj počiva v hladni zemlji, a duša pa naj se raduje pri Bogu. Počivaj v miru in naj Ti sveti večna luč.

John Hrovat, st.

Lorainški kotiček

Josephine Eisenhardt

Pred par tedni sta se tukaj poročila dva slovenska mladeniča. Frank Petkovšek iz Stop 7, si je izvolil gđc. Violo White, da ga bo spremljala v bodočem življenju in Frank Rožanc iz 34. ulice je pa obljubil zvestobo do groba gđc. Ann Kochis. Obema paroma želimo kar največ sreče in blagoslova v zakonu.

Pri družini Joseph Logar so one dni dobili malo deklico, t drugo v družini. In pri družini John Brenc v 29. ulici, tudi punčko, prvorojenko. Naš poklon in čestitke.

Na bolniški postelji se nahajajo sledeči naši rojaki in rojakinje: Matevž Vidrih v 34. ulici, Mřs. Mary Jančar-Rahotina v 31. ulici, ter Mrs. Ana Kos v 32. ulici. Vsem gori omenjenim bolnikom želimo, da bi se kaj kmalu dobro pozdravili.

Z izvrstno pripravljenim bankekom so koncem meseca januarja obhajale članice društva Marije Čistege Spočetja, št. 85. svojo 35-letnico obstanka. Navzoče so bile samo tri še živeče ustanoviteljice, Mrs. Antonija Perušek, Mrs. Agnes Pogorelec in Mrs. Ana Kure. Ob tej priliki smo zopet imeli čast slišati našega neprekosljivega pevca in igralca na harmonike Mr. John Germa iz Colorado, kot glavni predsednik K. S. K. Jednote, je Mr. Germ počastil navzoče članice društva ter druge navzoče s prav lepim nagovorom. Navzoče je bil tudi urednik Glasila, Mr. Ivan Zupan iz Clevelanda.

Iz stare domovine poročajo, da so tam na naši prelepi Meniški dobili elektriko. Pomislite! Tam gori v naših hribih, pa sveti električna luč, res je to nekaj imenitnega, bi dejala. In je. Zelo so naši Meniševci zadovoljni z električno lučjo. Ja, kdo bi pa ne bil, vam pravim. Saj veste, kako je bilo poprej, vedno prenašanje nevarnih petrolejskih svetilk, ali pa medlo brlečih sveč. Sicer pa pišejo, da se sedaj še petrolej težko dobi in da je drag kakor "arenije."

Na "proletarskem" parniku "Stalin" so — 4 razredi
Ladja "Stalin", ki jo je zgradila neka nizozemska ladje-delnica po načrtih, ki jih je izdelal sovjetski trust "Sovkomflot", daje verno sliko "sovjetske družbe brez stanovskih razlik". Ladja Jožef Stalin, ki ima 8950 ton je namenjena za službo med Vladivostokom in Petropavlovskom, torej za izključno sovjetski promet. Navzlic temu ima ladja 4 razrede, kjer ni niti umivalnikov. Za 500 potnikov je komaj 20 umivalnikov. Na ladji je veliko številno radijskih zvočnikov, ki jih pa ni mogoče izključiti ali vključiti po želji potnikov. Mehanični in častniki imajo svojo jedilnico in svoj klub, ki je popolnoma ločen od prostorov ostale posadke. Razkošni prostori so napravljene tako, da sploh ni nobenih vzeznih vrst s prostori najnižjega razreda. Noben tehnični strokovnjak ali sovjetski mornar, ki so prispeli že pred tedni v Amsterdam, da bi bili poučeni o gradnji ladje, ne more nikoli sam iti v mesto, ker ga vedno spremljajo člani GPU, ki vodi mornarje na skupne sprehode.

Potem pa France naglo odskoči od grma in prav tedaj prikaže gema fletkan zajček, ki se v izgantnem skoku vrže v smer proti San Franciscu. Toda skoku je zagledal Francetovsko postavo, pa se spreveda zraku in se na mestu zapleni v sneg. France je imel takrat v puško pri licu in je šel z mogočim skokom naprej, pa ko je hotel priti do niti, ni bilo zajca nikjer.

Videl je, da je padel nekakšen sneg, toda najsi je še tako napeljal oči, ni ga videl. Pobesil je puško in gre proti tisti strani, tegični zajčji postojanki. Nikjer nič, vse belo, neč ko vse belo, bi rekel Primorec.

Ko pa pride prav do tistega mesta, pa nenkrat nekaj odskoči in nekaj belega plane izpod Francetovih nog in zadivja po zasneženih gmajni. Naglo je pet pritisnil puško k licu, pa ni mogel streljati, ker ni videl nič drugega kot zopet vse belo, neč ko belo.

France je nekaj hučega rekel, potem se je pa obrnil in šel domov. Svoji Mary in drugim je pripovedoval o tej zadevi takole: "Permejklet, ko je zajec skočil iz grma in me je zagledal, sem meril s puško nanj, se je pa ustrašil, da je od samega strahu bel ratal. In kako naj streljam, ko sem potem videl samo belo, vas vprašam?"

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

—Dva požara v Slov. Bistri. V tovarni bakra Zugmayer in Gruber v Slovenski Bistrici je nastal požar v valjarni barkrenih in medeninih stih plošč, ki je uničil stroj in valjanje ter je povzročil 70 tisoč dolarjev škode. Ogenj je nastal na ta način, da se je od iskre na stroja vnelo olje, s katerim je bil namazan pogonski jermen. Drug požar je bil v Kalšah na posestniku Ivanu Arbačtru, kateremu je ogenj uničil ostrišče na hiši in na gospodarskem posloju ter napravil 30,000 dolarjev škode.

—Nesreča. Pleteršek Marija 75letna žena žel. zvančičnika pok. iz Ptuja, je doma na hodniku tako nesrečno padla, da si je nevarno poškodovala levo nogo in hrbtnico.

Če verjamele al' pa m

Saj ne bom izdal, kdo mi je povedal, ampak tako se govori, da je imel Gradškov France Loraina en dan v decembru grozno smolo z zajci. O njem znano, da nikdar ne strelja na stonji. Naj bo zajec v ofenici ali defenzivi, naj jo reže po obnem ali počez, France samo pritisne puško k licu, in zajček naš pa Nackov. Zato pa tudi ko radi hodimo z njim na lov, imamo vsaj kaj za pobirat in mov nosit. Mora biti že hudo narobe, da ne prinese limitativov.

Ampak v tem slučaju, kaj ga dolžijo Lorainčani in je ni to nekdo med štirimi očmi, upal, je imel pa smolo. Več kot štiri zajce ni smel en dan ustreliti, ali je bila pa zamisel, pri postavi. France je imel okrog poldne že tri.

"Se po tistega-le grem v razore," si je govoril France "potem jih bo pa za danes dovolj." Gazil je sneg (takrat je bilo namreč vse pobeljeno) in ti mali vzpetini, pod katero se dolgočasil širok grm, najljubša rezidenca, ki si jo more kožati preskrbeti od občine.

Ko pride do grma, vidi zajca stopinj in tistega zajčjega pogleda tam okrog toliko, da bi človek mislil, da je v grmu toliko zajcev kot Rusov pred Mannerheimovo linijo.

"Permejklet," je rekel France "brez nič ne bo tukajle." Vse svoje veliko postavo dene na eno nogo, drugo pa privzdigne, parkrat zabinglja naprej in nazaj, potem je pa z vso mogočostjo v grm, da je na vso mogočost sumel in da se je vsul sneg, vter se razletel na vse strani.

Potem pa France naglo odskoči od grma in prav tedaj prikaže gema fletkan zajček, ki se v izgantnem skoku vrže v smer proti San Franciscu. Toda skoku je zagledal Francetovsko postavo, pa se spreveda zraku in se na mestu zapleni v sneg. France je imel takrat v puško pri licu in je šel z mogočim skokom naprej, pa ko je hotel priti do niti, ni bilo zajca nikjer.

Videl je, da je padel nekakšen sneg, toda najsi je še tako napeljal oči, ni ga videl. Pobesil je puško in gre proti tisti strani, tegični zajčji postojanki. Nikjer nič, vse belo, neč ko vse belo, bi rekel Primorec.

Ko pa pride prav do tistega mesta, pa nenkrat nekaj odskoči in nekaj belega plane izpod Francetovih nog in zadivja po zasneženih gmajni. Naglo je pet pritisnil puško k licu, pa ni mogel streljati, ker ni videl nič drugega kot zopet vse belo, neč ko belo.

France je nekaj hučega rekel, potem se je pa obrnil in šel domov. Svoji Mary in drugim je pripovedoval o tej zadevi takole: "Permejklet, ko je zajec skočil iz grma in me je zagledal, sem meril s puško nanj, se je pa ustrašil, da je od samega strahu hu bel ratal. In kako naj streljam, ko sem potem videl samo belo, vas vprašam?"

WINNETOU

Prav nobenega razloga ni bilo, da bi ponudbo odklonil. Čemu tudi —? Mož je čisto prav povedal. Čemu bi naj pedlar sam izgubil šest dni svojega dragocenega časa za potovanje v lovski grad, ko ni vedel, ali bo kazalo kupčijo skleniti ali ne? Saj je imel pomočnike —. In mož je govoril tako pametno in uvidevno, da nisem niti najmanj sumil kake zahrbtnosti. Zalog smo se morali iznebiti, prilika se je mudila, prepričan sem bil, da govorim Old Firehandu v prid, ko sem povedal:

"Ako imate res čas, nam je čisto po volji, če jezdit z nami. In odpotovali bomo jutri na vse zgodaj."

"Seveda! Pri nas trgovcih je čas denar. Niti ure ne moremo izgubiti, kaj šele, da bi cele dneve izgubljali. Jutri ob zori odpotujemo pa je. In zato predlagam, da ležemo zjutraj spat."

Vstal je in pomagal settlerjem, ki so nama pripravljali ležišče iz kož in odej. Res zelo mi-ru, vjuben človek je bil. Niti najmanj ni bil sumljiv.

in vendar ni bil tako nedolžen kakor Mr. Rollins! Za njegovim hinavsko skromnim obrazom in za njegovimi pametnimi besedami se je skrivaj nevaren človek. Pripravljaj nam je zasedo, ki bi nama bila usodna, da je nisva o praviem času spregledala.

Ko je bilo ležišče postelano, nama je vljudno odkazal najboljšo prostoro ob steni v kotu.

Pa odklonil sem. "Hvala! Rajši bova spala zunan na prostem. Vajena sva. In soba je polna dima. Zunaj pa bova na svežem zraku."

Zivahno je ugovarjal. "Ampak, Mr. Shatterhand, slabo boste spali zunaj! Mesečina vaju bo motila! In pomislite, hladno je ponoči zunaj!"

Nasmehnil sem se. "Nočni hlad nama ne bo škodoval. Utrjena sva. Mesečina pa sva tudi vajena. Sicer pa mesečina ne moreva prepovedati, da si je tja, kamor se mu poljubi."

Se je ugovarjal in naju prepričeval, da je bolje, če spiva v koči. Njegovo govorjenje se nam tistikrat ni zdelo sumljivo.

Pozneje seveda sva zvedela, kaj je nameraval s svojim vnetim ugovarjanjem, razumela sva njegovo vsiljivost, pa spoznanje je zal prišlo prepozno.

Zaman se je trudil. Šla sva. Settler je pripomnil:

"Pri nas ponoči vrata zaklepamo. Je bolj varno. Ali naj no-voj pustim vrata odprta, meš-čars?"

"Čemu?" sem vprašal. "Morebiti bi ponoči česa žele- la —"

"Ničesar ne bova želela. Le za- klenite vrata! V takih krajih ni varno, če puščate vrata odprta. In če vam bova imela res kaj posebnega povedati, vam lahko poveva tudi skozi okno."

"Je res! Oken ne zapiramo." Ko sva stopila iz hiše, sva raz- ločno čula, da je za nama settler potinil zapah pred vrata.

Mesec je visel nizko na nebu in sence gospodarskega poslop- ja so segale čez ograjeni pro- stori. Swallow in Winnetouov rja- vece sta ležala drug ob drugem. Šla sva k njima, razgrnil sem po- leg Swallowa odejo, legel na njo in naslonil glavo na njegov vrat.

Tako sem vedno storil, kadar sem taboril na prostem. Vajen je bil tega, še celo zelo vseh mu je bi- lo. Tudi Winnetou je legel k svo- jemu vranecu.

Kmalu sva zaspala. Menda sem spal dobro uro, ko me je Swallow zbudil. Dvignil sem glavo. Nikdar se ni genil, če sem ležal pri njem, razen če je zasulil kaj nenavadnega.

Opazoval sem ga. Spet je dvi- gnil glavo, stezal vrat in vohal po zraku. Vedel sem, kaj pome- ni njegovo obnašanje. Nekdo je bil blizu koč, ki ni spadal k njej, tujec, morebiti jih je bilo tudi več.

Koj sem vstal in šel v smeri, kamor je Swallow dvigal glavo, seveda sklonjen in kar moč pre- vidno, ter prežal črez plot.

Zunaj na ravnini se je v me- sečini nekaj premikalo. Ljudje so bili, po tleh so se plazili. Ka- ki ljudje, tega nisem videl. Pre- daleč so bili, gotovo več ko tri- sto metrov oddaljeni od koč.

Stvar mi je bila sumljiva. Po- šteni ljudje se ponoči ne plazijo po tleh —. Settler je pravil o Siouxih. Da napadajo farme —. Ali so bili Siouxi —?

Brž sem moral obvestiti Win- netoua.

Obrnil sem se. Stal je že poleg mene. V span- ju je čul moj rahli korak in pri- šel gledat, kaj bi bilo.

"Ali vidi moj brat tiste ljudi tamle?" sem ga vprašal.

"Da. Rdeči bojovníki so."

"Najbrž Okanande. Settlerja mislijo napasti."

"Da! Old Shatterhand je uga- nil njihove namene. Okanande so. Tod so njihova lovišča, set- tler se je naselil na njihovem o- zemlju, napadli ga bodo in mu- kočo zažgali."

Kaj misli moj brat storiti?" "Branila bova settlerja."

"Da! Njegova gosta sva. In koj ga morava zbuditi."

"Najbolje je, da greva k nje- mu v hišo. Ampak najina ko- nja —! Ne smeva ju zunaj pu- stiti! Vzeli bi ju!"

"Konja vzameva s seboj v hi- šo. Brž! Tjale po senci, da na- ju ne bodo opazili! Sicer pa še ne bodo koj planili. Ogladnike bodo poslali. Še je čas, da se pri- pravimo."

Pograbila sva odeje, spravila konja na noge in ju peljala k hi- ši. Senca naju je krila in povrh so Siouxi prihajali od nasprotne strani. Gospodarsko poslopje je stalo med nami in njimi, niso na- ju mogli videti.

Winnetou je stopil k oknu, da bi poklical settlerja. Slučajno sem pogledal po vratih in opa- zil, da so samo priprta.

Sum se mi je zbudil, ne vem, kako je bilo, da sem mislil na Rol- linsa in na njegovo vneto ugo- varjanje, da ne smeva spati na prostem.

Pa ni bilo časa za razmišlja- nje, odprl sem vrata, vstopil in potegnil Swallowa za seboj. Win- netou je prišel s svojim konjem za menoj in zaklenil vrata.

Topot kopit je zbudil vso hišo. Settler je planil na noge.

"Kdo je —? Kaj je —? Ko- nji v koči —?"

Tema je bila v sobi, ogenj so ugasnili, ni naju spoznal.

"Midva sva. Winnetou in Old Shatterhand," sem se oglašil.

"Vidva —? Kako pa sta pri- šla v koč?"

"Skozi vrata."

"Skozi vrata —? Vrata sem vendar zaklenil —!"

"Pa so bila le odprta."

"Vsi vrati —! Najbrž sem jih preslabo zaklenil."

Pa čemu sta konja pripeljala v sobo?"

Mož je seveda dobro zaklenil vrata za nama, pa nekdo drug jih je spet odklenil, ko je družina spala. In čemu —? Da bi Okan- ande našli vrata odprta —. In kdo je bil izdajalec —? Ali je bil Burtonov pomočnik —?

Odgovoril sem settlerju: "Vzela sva konja s seboj, ker si ju ne dava ukrasti."

"Ukrasti —? Kdo pa bi vama ju naj ukradel?"

"Okanande," "Okanande —?" "Da. Pravkar se plazijo k hi- ši. Napasti jo mislijo."

JOZE GRDINA: PO ŠIROKEM SVETU

Bizantinska obrambna voj- ska pa je štela vsega skupaj komaj do 20,000, po mnenju nekaterih niti toliko, ter poleg tega še 26 ladij. Glavna ob- ramba Bizantincev je bila osre- dotočena pri vratih sv. Roma- na, kjer je bilo zbranih okrog 3,000 Genovežanov, katerim je poveljeval izkušeni Genovežan Giustinjani, ki je bil vsled svoje zmožnosti in hrabrosti glav- ni poveljnik obrambe. Soraz- merno z turško bojno linijo so bili razvrščeni Bizantinci, ka- terim so poveljevali izkušeni poveljniki; med branitelji Ca- rigrada je bil tudi kardinal Izidor, ki je načeljeval katoliškim oddelkom.

Dne 6. aprila se je pričel boj za Carigrad. Turki so strelja- li z velikimi topovi, ter pri tem rabili velike kamnite kroglice, s katerimi so razbijali obzidje. Ko so Turki s tem bombardira- njem končno porušili obzidje, so v svojo veliko jezo zagledali nov zid, katerega so med ob- streljevanjem pozidali Bizan- tinci in ko so potem Janičarji naskočili obzidje, so jih Bizan- tinci vrgli nazaj z velikimi iz- gubami, kjer je v srditem od- poru padlo nebroj Turkov.

Še manj kakor s suhe strani pa so Turki dosegli z morja, kjer je bilo turško brodovje skoro brez pomena; zaman so se turške ladje trudile, da pro- dro skozi močne verige ter pri- dejo v pristanišče Zlati rog. Sultan je bil spriču takega ne- uspeha tako razjarjen, da je u- kazal poveljnika brodovja pre- tepsti s palico in ko je videl, da preko verig ni mogoče v prista- nišče, je ukazal, da mu spravi- jo ladje tja po suhem. Ta sul- tanov ukaz je bil na videz ne- kaj nesmiselnega in skoro ne- mogočega, ampak sultanu je v njegovi železni volji, ki je bila

takorekoč jeklena, tudi to us- pelo.

V vojnem muzeju v Carigra- du sem gledal sliko tega prizo- ra, kako Turki izvršujejo ta sultanov ukaz: Na bregu Bos- porja so zbrani turški povelj- niki z sultanom na čelu, ko na belem konju sedeč daje pove- ljje, da mu spravijo ladje v pri- stanišče po suhem. Z velikim naporom in pomočjo živine vle- čejo Turki ladje na suho ter jih potiskajo navzgor po strmem bregu. Ta naporni in skoro ne- verjetni čin Turkov ter jeklena volja sultana je naravnost ob- čudovanja vredna in ravno ta napor in neomajana volja je potem v glavnem povzročila, da so Turki temhitreje in pa sigurno zavezali Carigrad.

Ta pot, katero so napravili Turki v noči od 22. do 23. aprila je bila dolga dve miljii ter je peljala od zapadnega brega morške ožine Bospor, kjer je danes vladna palača Dolma Bagtche Seraj ter je šla neka- ko med Pero in Galato. Za pot po kateri so potiskali ladje so rabili deske in pa valjarje, ka- tere so namazali z lojem, oljem in drugo maščobo ter na ta na- čin spravili po suhem 70 ladij, katere so potem pri današnjem Kassim Pasha, kjer je bilo do nedavna ministerstvo mornari- ce, spravili v Zlati rog.

Z grozo so gledali Bizantin- ci naporni pa drzni čin Turkov, ter so bili zdaj povsem prepri- čani, da so izgubljeni, kajti kaj takega, da bi Turki spravi- li svoje brodovje v pristani- šče kar po suhem, niso oni ni malo pričakovali in ker se tega niso nadejali, je bilo obzidje ob Zlatem rogu v prav slabem stanju, ker od te strani niso pričakovali Turkov. Sultan je pa to dobro vedel, pa je Bizan- tince ravno s tem najbolj prese-

netil.

Giustinjani, ko je videl kako je Turkom nakana uspela, je takoj ukazal, da se po suhem v luko utihotapljeno brodovje uniči s takozvanim grškim og- njem, kar se jim pa ni obneslo. Turki, ki so se povsem dobro zavedali položaja, so na galat- ski strani ležeče trdnjave uni- čili, na obali Galate pri današ- nji Kassim Pasha postavili svo- je težke topove ter z njimi raz- bili in potopili bizantinsko bro- dovje in po večdnevni bitki so Turki postali gospodarji Zlate- ga roga, preko katerega so na- pravili most ter napadali obzid- je, katerega so junaško branili Bizantinci.

Po 48 dneh krvavih bojev, ko so Turki že zelo poškodovali obzidje z obstreljevanjem iz topov ter ga brezuspešno nas- kakovali, je sultan predložil cesarju Konstantinu za h t e v o, da mu izroči mesto brez boja ter mu, če to stori ponudil na- slov kneza, kar je pa Konstan- tin odklonil. Ko je sultan vi- del, da Bizantincev nikakor ne prisihi k predaji, ukaže, da se z podvojeno silo naskoči obzidje ter se mesto zavzame ne ozira- je se na žrtve; z navdušenim govorom je sultan spodbujal vojake k junaštvu. Da jih povsem navduši je razposlal po turškem taborišču deriše, ki so s pravim verskim fanatizmom spodbujali vojake v boj zoper nevernike. Tako so se Turki pripravljali na največje in kon- čno dejanje, da vzamejo Cari- grad.

Bizantinci, ki so vedeli, da se Turki pripravljajo za silni splošni napad, so se pa tudi pov- sem pripravili za odločilni boj. Strašna je bila noč 28. maja, ko v pričakovanju naj- hujšega nihče ni šel spat; vse je hitelo v cerkve, da so bile na- tlačene ljudstva, ki je v smrtni grozi molilo ter prosilo Boga pomoči. V tej veliki stiski so ljudje prejemali sv. obhajilo in med njimi tudi cesar Konstan- tin, ki je navduševal množico

za zadnji boj ter potem prejel sv. obhajilo.

Rano zjutraj se je pričel sr- dit boj za obzidje, katerega so grmeč rušili turški topovi, po carigraskih cerkvah pa so se oglasili zvonovi ter z tužnim glasom pozivali prebivalce na boj proti Turkom, ki so besno naskakovali na obzidje; vse je hitelo na obrambo domovine in mehkužni slabiči so postali hrabri junaki, ki so udrihali po Turkih ter z velikimi žrtvami odbijali napade. Sultan je po- šiljal v boj sveže čete Turkov, ter jim obetal, da po zavzetju mesta bodo smeli pleniti in ro- pati kakor se jim bo to polju- bilo.

V srditem boju, ki je bil naj- hujši pri Zlatem rogu in pa pri vratih sv. Romana, so Turki besno naskakovali obzidje, ka- terega so turški topovi najbolj poškodovali med vrati sv. Ro- mana (Top Kapou) in Karisios vrati (Edirne Kapou) ali Adri- anopolska vrata, kjer je bil najhujši pritisk Janičarjev. V tem boju je bil težko ranjen iz- vedeneec pa hraber poveljnik Giustinjani in so ga morali od- nesti z obzidja; hrabrim bram- bovcem je pričel vsled tega upadati pogum in nastala je zmešnjava. Janičarji pa so udri preko obzidja. Cesar Konstantin XI, ki je stal na čelu brambovcv ter branil vrata sv. Romana, je videč poraz, z mečem v roki posegel v boj ter pobil več Turkov, toda kmalu za tem se je smrtno ranjen zgrudil med svoje brambovce ter z njimi vred junaško umrl za domovino. S tem tragičnim dejanjem je bilo v torek, 29. maja, 1. 1453, konec bizantin- skega cesarstva; preko mrtvih trupel Bizantincev ter njih zad- njega cesarja so Turki udri v mesto in še tisti dan pa je sul- tan Mohamed II., jezdec na be- lem konju, ukoral v Cari- grad, ki je odslej postal presto- lica Turčije.

Moreč in ropajoč so se vsuli Turki v nesrečno mesto, kate- rega so plenili, da je bilo gro- za; tri dni in tri noči so uga- njali prava zverstva in na tiso- če ljudi je moralo v trdo suž- njost. Šele četrty dan je uka- zal sultan ustaviti grozno kla- nje in ropanje, v opustošeno mesto pa je dal preseliti iz Azi- je okrog 5,000 družin ter tako nadomestil pobite in zasužnje- ne Bizantince. Tako je bila opustošena in oskrunjena pre- stolica slavnega rimskega ce- sarja Konstantina.

Padec Carigrada je pretre- sel vse evropske narode, kajti s tem so bila Turkom na stečaj odprta vrata v Evropo. Iz Ca- rigrada, ki je bil posled glavno torišče Turkov, pa so se vsipale turške tolpe, ki so bile strah in trepet narodov in često so po slovenskih gričih zagoreli kre- sovi ter opozorili ljudstvo, da se bližajo Turki.

(Dalje prihodnjic)

IZ DOMOVINE

—Z dinamitom se je razstre- lil. Na praznik sv. Treh kra- ljev popoldne je odšel na delo k rudniku Franc Alič. Bil je obratni mojster in je vzel dina- mitne patrone in vžigalnike. Namesto naprej v rov razstre- ljevat, je odšel ven na dan in domov. Povedal je, da se bo ubil. Imel je že privezane oko- li pasu dinamitne patrone. Znanci so mu prigovarjali, naj ne stori tega, naj misli nase in na družino in otroke. A je bilo zastoj. Približati pa se mu nihče ni upal, ker je grozil, da bo v tistem trenutku vžgal. Nazadnje je svoj namen izvr- šil. Dinamit mu je razmesaril ves trup, le glava in noge so ostale cele. Bil je samsvoj člo- vek. Pravega vzroka za svoje grozno dejanje ni povedal. Za- služil je dobro. Vsem, ki so zadnji čas z njim govorili, se je zdel čudaški in da z njim nekaj ni v redu. Nihče pa ni mislil

na tako žalosten konec.

— Smrtna žetev. V ptujski bolnišnici sta umrla 59-letna tr- govka in gostilničarka Tobijas Jera iz Pacinj, občina Dornova, in 40-letni Vražič Anton, prodajalec slaščic iz Zetal.

—V Ljubljani je v 89. letu starosti umrla gospa Franciška Ivančič, rojena Sirk.

—V Planini pri Rakeku je umrl gospod Anton Rovar, po- sestnik in kovač.

MALI OGLASI

SPECIALS

Friday - Saturday

- Crisco or Spry, 3 lb. Can 48c
- Quaker Farina, 2 10c Boxes 15c
- Pure Tomato Catsup, 4 Big 14 oz. Bottles .. 25c
- Pure Granulated Sugar, 25 lb. Sack \$1.19
- Best Quality Tuna Fish, 2 Cans 25c
- Fresh, Large Selected Eggs, doz. 21½c
- Fresh Roll Butter, lb. 31c
- We Redeem All Werx, Wer-ko, and Disho Coupons.
- Fresh Fish At a Low Price
- Today
- SPECH FOOD STORE**
- 1100 E. 63rd St.

Kdor želi

Najboljše domače suhe kloba- se, po 4 funte za \$1.00, jetrne in krvave klobase po 5c vsaka, do- mače kisle zelje po 6c funt, lepa zaloga doma soljenega in preka- jenega mesa. Se vljudno pripo- ročam vsem gospodinjam

Anton Ogrinc
6414 St. Clair Ave.

Gostilna naprodaj

jako dober promet, sredi sloven- ske in hrvatske naselbine, se pro- da z vso opremo ;dobi se tudi sta- novanje. Vprašajte pri Truckers Tavern, 3349 St. Clair Ave. (53)

Zabavni večer

TEDDY CAFE

(Slovenian Tavern)

6009 St. Clair Ave.

V soboto 2. marca bomo servi- rali fino špageti večerjo, katero boste lahko zalili z izvrstnim vi- nom, pivom ali high ball. Godba bo igrala poskočne valčke in pol- ke. Prijatelji in znanci so vab- ljeni!

POZOR!

Ako želite prihraniti denar,

kupujte pri nas!

- Meso za juho 10c
- Srca, jetra, vampi 10c
- Mletno meso 12c
- Okujne vinarice 15c
- Suh špeh-bacon 14½c
- Suhe kračke 9c
- Riževce in krvave klobase, vsaka 4c
- Najboljše suhe klobase 25c
- Fresh hams 18½c

Križman Market

678 E. 185th St.

Hiše naprodaj

Hiša v okolici 185. ceste, ima 4 sobe in kopalnico spodaj, ve- lika spalnica zgorej, vse v naj- boljšem stanju; cena samo \$4,800.

Hiša 6 sob, 2 garaži, samo \$4,800.

Hiša 6 sob, 4 sobe spodaj, 2 zgorej, samo \$4,200.

Več pojasnil dobite pri **Edward Kovač**
767 E. 185th St.

Gostilna naprodaj

Proda se dobro vpeljana gos- tilna z licenco D 1, D 2, v slo- venski naselbini, ob glavni dr- žavni cesti v Euclidu. V bližini so vedno obratujoče tovarne. Najemna in cena nizka. Pokli- čite KENmore 0337-M. (51)

Finski duhovnik bere ujetim ruskim vojakom iz sv. pisma. Kot se vidi ujetniki po- slušajo, če se jih bo pa kaj prijelo, je pa drugo vprašanje.

Nekaj obtožencev "Krščanske fronte" iz Brooklyna, N. Y., ki so obtoženi da so hote- li vprizoriti revolucijo v Zd. državah.

Oliver Twist

C. Dickens-O. Župančič

"Saj sem vedela, da bomo še slišali kaj o njem. Ubogi malček! Vedela sem, da bomo! Za trdno sem si bila v svesti. Bog bodi z njim! Ves čas sem dopovedovala!"

Po teh besedah je odhitela vrata stara gospa v svojo sobo, sedla na zofu, in solze so se ji ulile. Dekla, ki ni bila tako mehka, je stekla medtem po stopnicah in se vrnila s prošnjo, naj se potrudijo gospod Bumble takoj z njo, kar je možak tudi storil.

Vedla ga je v malo knjižnico, kjer je sedel gospod Brownlow s svojim prijateljem Grimwigom s steklenicami in čašami pred sabo. Zadnji gospod je takoj vzkliknil:

"Birič! Srenjski birič! Če ni, si odgriznem glavo."

"Prosim, ne motite sedaj," je rekel gospod Brownlow. — "Boste sedli?"

Gospod Bumble je sedel, ves zmeden od čudnega ponašanja gospoda Grimwiga. Gospod Brownlow je prestavil svetilko, da je lahko gledal biriču naravnost v obraz, in rekel malo nestrojno:

"No, sir, ste prišli zaradi mojega razpisa?"

"Tako je, sir," je rekel gospod Bumble.

"In ste birič ali niste?" je vprašal gospod Grimwig.

"Jaz sem občinski uradnik, gospoda," je dejal gospod Bumble ponosno.

"I, kajpa," je pripomnil gospod Grimwig po strani svojemu prijatelju, "saj sem vedel, da je birič, kar ga je v-koži."

Gospod Brownlow je nalahno stresel z glavo, naj prijatelj molči, nato je povzel besedo:

"Ali veste, kje je ubogi deček zdaj?"

"Toliko, kakor vsak drug," je odgovoril gospod Bumble.

"Torej, kaj veste o njem?" je vprašal stari gospod. "Govorite, prijatelj, če imate kaj povedati. Kaj veste o njem?"

"Kaj dobrega pač ne boste vedeli o njem povedati, ali ne?" je usekal gospod Grimwig, ko si je natanko ogledal Bumblov ograz.

Gospod Bumble je to vprašanje hitro razumel in je zmajal glavo s slovesnostjo, ki ni pomenila nič dobrega.

"Vidite?" je dejal gospod Grimwig in zmagoslavno pogledal gospoda Brownlowa.

Gospod Brownlow je v skrbeh gledal nabrano lice gospoda Bumbla in ga prosil, naj sporoči kar mogoče na kratko, kar ve o Oliveru.

Gospod Bumble je odložil klobuk, odpel suktnjo, prekrizal roke, zamišljeno nagnil glavo ter po kratkem premolku začel svojo povest.

Utrudljivo bi bilo, ponoviti jo z biričevimi besedami, kajti porabil je zanjo okoli dvajset minut. Jedro tega pripovedovanja je bilo: da je Oliver najdenček, dete zloglasnih, malopridnih ljudi; da ni kazal že od rojstva bolj-ših lastnosti kot trmo, nehvaleznost in zlobnost; in da je sklenil svoje kratko bivanje v rojstnem kraju s krvoločnim in zavratnim napadom na čisto nedoločnega dečka ter zbežal ponoči svojemu mojstru iz hiše. In v dokaz, da je Bumble res tisti mož, za katerega se izdaja, je položil na mizo papirje, ki jih je prinesel s seboj. Prekrizal je zopet roke in čakal, kaj poreče gospod Brownlow.

"Bojim se, da je vse to le presrečno," je dejal otožno stari gospod, ko je pregledal papirje. "Tole nate za svoje poročilo; ni dosti; z veseljem bi vam dal trikrat toliko, da se je glasilo ugodno za dečka."

Da je vedel gospod Bumble to malo prej, bi bil prejkone svoje poročilo drugače zasukal. Sedaj je bilo vsekakor prepozno; zato je važno zmajal z glavo, spravil pet gvinej in odšel.

Gospod Brownlow je hodil nekaj minut po sobi, vidno tako potrt od biričeve povesti, da je še gospod Grimwig prenehal s svojim zbadanjem.

Nazadnje se je ustavil in krepko pozvonil.

"Gospa Bedwinova," je rekel gospod Brownlow, ko je prišla hišna, "tisti Oliver je separ,"

"Ni mogoče, sir. To ni mogoče," je dejala stara gospa odločno.

"Pravim vam, da je," je zavrnil ostro stari gospod. "Kaj — ni mogoče! Pravkar smo slišali njegovo zgodbo od rojstva dalje; in kar živi, je navihanih prekanjenec."

"Tega ne bom nikoli verjela, sir," je odgovorila stara dama. "Nikoli!"

"Ve stare babe verjamate samo mazačem in lažnim historijam," je zagodrnjal gospod Grimwig. "Jaz sem to kdaj že vedel. Zakaj me niste takoj spodbudili? Če bi ne bil imel vročice, bi me bili, mislim, e? Ampak zaradi nje je bil tako interesanten, kaj ne? Interesanten! Pa!" Gospod Grimwig je pobezal z železecem po žerjavici.

"Bil je ljubeč, hvaležen, pohleven deček, sir," ga je nejevoljno zavrnila gospa Bedwinova. "Jaz že vem, kaj so otroci, štiri-deset let sem se ukvarjala z njimi. In kdor ne more reči o sebi tega, mu ni treba govoriti o tem. Tako mislim jaz."

To željo je merilo na gospoda Grimwiga, ki je bil samec. Ker je pa izvabilo temu gospodu samo smehljaj, je vrgla stara gospa glavo pokoncu, si pogladila predpasnik, da bi se pripravila za nov naskok, ko jo prekine gospod Brownlow.

"Tiho!" je rekel stari gospod in kazal jezo, ki je pa v njem prav za prav ni bilo. "Da ne bom slišal več fantovega imena! Pozvonil sem, da bi vam to povedal. Nikdar — nikdar, pod nobeno pretvezo, veste! Pojdite, gospa. In pomnite, da sem govoril resno."

Zalostna so bila to noč srca v Brownlowovi hiši. Tudi Oliveru je bilo tesno pri srcu, kadar se je domislil svojih dobrih, ljubeznivih prijateljev; sreča zanj, da ni vedel, kaj so slišali — počilo bi mu bilo srce. **OSEMNAJSTO POGlavJE** *Kako je živel Oliver v izpodbudni družbi svojih častitih prijateljev.*

Drugi dan okrog poldne, ko sta odšla Lisjak in gospodič Bates po svojih običajnih opravkih, je porabil gospod Fagin priliko in naredil Oliveru dolgo pridigo o vnebovpijočem grehu nehvaleznosti in mu jasno predočil, kako silno se je tej pregrehi vdal, ker se je samovoljno ločil od svojih prijateljev. Pa kaj to, še potem jim je skušal uiti, ko so se tolikanj mučili in toliko potrošili, da so ga našli. Posebno je poudaril gospod Fagin, kako je Olivera sprejel in se zavzel zanj tisti čas, ko bi bil moral brez njegove pravočasne podpore od lakote poginiti. In potem mu je pripovedoval žalostno in ganljivo zgodbo mladega fanta, kateremu je v podobnih razmerah pomogel s svojim človekoljubjem. Ta pa se je izkazal ne vrednega njegovega zaupanja in zahotelo se mu je stopiti v sporazum s policijo, in tako je hotela nesreča, da so ga neko jutro v Old-Baileyu obesili. Gospod Fagin ni kar nič prikrival svojih zaslug za ta žalostni konec. S solzami v očeh je tarnal, kako ga je dotični mladič s svojim trmoglavim in izdajalskim ravnanjem primoral, da je nastopil zoper njega kot glavna priča — to pričevanje, čeprav ni bilo popolnoma po vesti, je bilo vendar neogibno potrebno za njegovo (gospoda Fagina) in še nekkih drugih posebnih prijateljev varnost. Za sklep mu je gospod Fagin sprejeli nepriklupni potezami naslikal neprijetnosti, biti obesjen, in s silno prijaznostjo in vljudnostjo je izrazil iskreno upanje, da ne bo nikoli primoran, prepustiti Olivera tej nevshečni operaciji.

Mraz je spreletaval mladega Olivera, ko je poslušal židove besede; zakaj kolikor toliko je razumel temne pretnje v njih. Iz lastne skušnje je že vedel, kako lahko zamenja pravica nedolžnega s krivico, če je slučajno v njegovi tovarišiji.

In da je imel žid globoko zasnovane načrte za ugonobitev nepovoljnih sokrivcev ali nadležnih blebetečev in jih je tudi ne enkrat uresničil, se mu ni zdelo nikakor neverjetno, če se je domislil na sploh preprirov tega gospoda z gospodom Sikesom, ki so se po vsej priliki tikali neke prejšnje zarote te vrste. Boječ se je ozrl kvišku in srečal židov prežeči pogled; začutil je, s kakim zadoščanjem opazuje njegov blede obraz in njegove trepetajoče ude.

Žid se je ostudno nasmehljaj, potapljaj Olivera po glavi in rekel, naj bo le miren in naj se zavzame za delo, pa bo videl, kako dobro se bosta še sprijateljila. Potle je vzel klobuk, se ogrnil s starim, zakrpanim plaščem in odšel; vrata za seboj je zaklenil. In tako je ostal Oliver ves ta dan in večino naslednjih dni — od ranega jutra do polnoči ni videl človeka — po ure in ure sam s svojimi mislimi, ki so mu neprenehoma uhažale k njegovim

dobrotnim prijateljem. Kako sodbdo so si morali ustvariti o njem! Resnično otožne so bile Oliverove misli.

Po osmih dneh ali kaj je puščal žid vrata nezaklenjena, in Oliver se je poslej svobodno kretal po hiši.

Silo nesnažen stan je bil to. V gornjih sobah so bile nad kamini visoke lesene police. Široka vrata, stene na opaz; robi po stropih, čeprav zanemarjeni in začrneli od nesnage, vendar različno okrašeni. Iz vseh teh znamenj je Oliver sklepal, da so bili gospodarji te hiše davno, še preden je bil stari žid rojen, boljše ljudje, in da je bila mogoče čisto prijetna in lepa, kakor je bila zdaj pusta in strahovita videti.

Po kotih in po stropu so porazpredili pajki svoje mreže. In kadar je stopil Oliver potihoma v kako sobo, so se podile miši po podu in preplašene pobegnile v svoje luknje. Drugače ni bilo videti niti slišati živega bitja. In pogostoma, kadar se je zmrčilo in je bil utrujen od svojega potovanja iz sobe v sobe, je šel v vežo in se zalezal v kot poleg vrat, da bi bil čim bliže živim ljudem. Tam je žedel in poslušal in štel ure, dokler se ni vrnil žid ali dečka.

Po vseh sobah so bile preperele oboknice trdno zaprte, in zapahi, ki so jih držali, pritrjeni na les s čvrstimi vijaki. Luč je prihajala samo skozi okroglo odprtine pod stropom, kar je delo izbe še mračnejše, ker so bile polne čudnih senc. Zadaj pod streho je bilo okno brez oboknic, a zavarovano z rjavimi železni-

mi križi. Skozi tisto okno je gledal Oliver z žalostnim obrazom mnogokrat po cele ure. A ničesar ni bilo videti, samo gosta zmešnjava streh, zakajenih dimnikov in pročelij. Kdaj pa kdaj se je kajpak prikazala od daleč v kaki lini razmršena glava, pa je hitro spet izgnila. In ker je bilo okno Oliverove opazovalnice zabito in motno od večletnega dežja in dima, je bil vesel, da je razbral vsaj obliko zunanjih predmetov, ni se pa hotel komu pokazati ali ga poklicati — da bi ga zagledal ali slišal, je bilo prav tako verjetno, kakor če bi bil čepel v jabolku katedrale svetega

Pavla.

Nekoč popoldan sta se pripravljala Lisjak in Mister Bates, da pojdeta zvečer na pohod. Prvemu imenovanih gospodov je butilo v glavo, da bo svojo osebo skrbneje olepotičil (te slabosti — bodimo mu pravični — nasploh ni imel) in zato je Oliveru milostno ukazal, naj mu pri tem pomaga.

Za dober premog pokličite **MAR-KET COAL CO.** *ENDICOTT 1588* 1261 Marquette Rd.

✠

NAZNANILO IN ZAHVALA
Zalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrl naš ljubljeni soprog in oče

Andrej Štrbenk

Umrli je 26. januarja. Rojen je bil v Sodražici leta 1880. Pogreb se je vršil iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda na Calvary pokopališču, kjer smo ga izročili v naročje materi zemlji. Prisrčna hvala Rev. Matiji Jagru za podeljene sv. zakramente in tolažbo, ko se je pokojni nahajal v bolnišnici. V dolžnost si stejmemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem dragim prijateljem, ki so položili tako krasne vence in krsti dragoga pokojnika. Srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše. Prav lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu. Lepa hvala vsem, ki so ga prišli kropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru ter onim, ki so ga spremlili na njegovi zadnji zemeljski poti. Lepa hvala sobratom pogrebem od društva Lunder Adamič št. 20 SSPZ, ki so posilili krsto. Iskrena hvala Zakrajškemu pogrebemu zavodu za prijazno postrežbo in vzoren pogreb. Ti, dragi in ljubljeni oče, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda.

Zalujoči ostali:
Marija, soproga; Olga por. Ozanich, Mary por. Perovšek, in Lina, hčere; George, Anton, zetje; George, Edward, in Anthony, vnuki.

Cleveland, Ohio, 1. marca 1940.

BRAZIS TAILORS
vam nudi najnovije v izgotovitvi
OBLEKIH IN POVRŠNIKIH
vse volne
\$1650 in več
Narejene po meri; mnogo vzorov
\$2250 in več
Naročite sedaj za veliko noč
6113 St. Clair Ave.

Imamo naprodaj
5,000 GALON
OHLSKEGA CONCORD VINA
v vašem galonu **59c** galon
pripeljan **69c** galon
TED MANDEL, lastnik
MANDELS WINERY 217
KEnmore 3445
821 E. 22nd St. Euclid, O.

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME
6015 St. Clair Ave.
Telefon: ENdicott 3113

VICTOR — BLUEBIRD — DECCA
SLOVENSKE GRAMOFONSKE PLOSCE
se dobi pri
Snow Bros. Radio Co.
13914 St. Clair Ave.
Velika zaloga električnih aparatov po najnižjih cenah.
VOCALION — COLUMBIA — BRUNSWICK
Vprašajte za **MR. JOHN CERVENI**

TREBUSNE PASOVE IN ELASTIČNE NOGAVICE
imamo v polni zalogi. Posiljamo tudi po pošti.
MANDEL DRUG CO.
15792 Waterloo Rd., Cleveland, O.

Ignac Slapnik, št. CVETLIČAR
6102 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 1128

SLOVENSKO PODJETJE BLISS ROAD COAL & SUPPLY CO.
Najboljši premog in drva. Pokličite KEnmore 0808 22290 ST. CLAIR AVE.

Za vsakovrstna stavbiška dela, pokličite
MULberry 1065
KARL CENTA
668 E. 102d St.
MIZAR IN STAVBENTIK

CLEVELANDSKA RAZSTAVA ŽIVIL
in
HISNIH POTREBSKIH V MESTNI DVORANI
OD 7. DO 15. MARCA. RAZEN V NEDELJO
Dr. I. Q. "Umski biser" (osebno)
Famozni radijski mož za vsa vprašanja in odgovore \$4,500.00 v srebrnih dolarjih nudenih za pravilne odgovore med dr. I. Q. predstavo (Dr. I. Q. — osebno — ne v radiju) Od 1:00 pop. do 11:00 zvečer. Vstopnina 25 centov

S-P-R-I-N-G TOPCOATS SUITS
made to measure
\$22.50
Ready to wear Topcoats \$15.95
Pants to Order \$3.95

BRAZIS BROS. C-L-O-T-H-E-S
—Three Stores—
6905 Superior Ave.
6122 St. Clair Ave.
15602 Waterloo Rd.

CLEVELAND Leads Again!

MOTORNI BUSI CLEVELANDSKE ULIČNE ŽELEZNICE
SO NAJBOLJ MODERNI IZMED VSEH SORAZMERNIH VELIKOSTI V AMERIKI

Na clevelandskih cestah so zdaj v prometu najbolj moderni motorni busi, kar jih je sorazmerno enake velikosti katerekoli ulične železnice v Zedinjenih državah. V tem je vključeno šestdeset novih busov najnovjšega modela, ki so bili dodani zadnja dva meseca. Povprečna starost busov clevelandске ulične železnice je okrog dve leti.

Da se da Clevelandu zanesljiv prevoz, pokrije ta flotila busov približno 22,300 milj vsak dan; okrog 210 voženj preko kontinenta vsak mesec.

Da se vzdržuje in obratuje te buse, se potrebuje postrežbo 475 Clevelandčanov, ki dobivajo v plačah letno \$905,336. Material in potrebščine za to postrežbo, vključno 2,050,000 galon gazolina in 18,700 olja, stane \$179,287 vsako leto. (To ne vključuje \$250,000, kar se plača letno v davkih). Nakup pomeni več zaposlitve, več dohodkov za clevelandске delavce.

Clevelandska ulična železnica je ponosna na to moderno motorno flotilo in na može, ki jo vzdržujejo in obratujejo. Ta izboljšava je samo en korak za večji modernizacijski program, ki se prične, kakor hitro bodo dopustile razmere.

★ ★ ★

THE CLEVELAND RAILWAY CO.

Oblak Furniture Co.
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

NAZNANILO

Vsem cenjenim Slovincem in Hrvatom naznanjamo, da smo prevzeli

GASOLINSKO POSTAJO
E. 185th St., vogal Shawnee Ave.

Pri nas dobite Hi-Speed gasolin, ki je poznan kot najboljši. Imamo moderno pripravo za namazati vaš avtomobil in ste lahko gotovi, da boste dobili vedno najboljšo postrežbo. Prodajamo tajerje, baterije in druge avtomobilске potrebščine. — Se priporočamo

FRANK STOPAR IN SIN